

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: J. M.
nar. X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) napadla žalobkyně rozhodnutí žalované ze dne 5. 5. 2022, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne X, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Tímto rozhodnutím žalovaná pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále jen „ZDP“), zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod.

2. Podkladem prvostupňového rozhodnutí byl posudek o invaliditě Okresní správy sociálního zabezpečení Třebíč (dále jen „OSSZ Třebíč“) ze dne 17. 12. 2021. Podle tohoto posudku nebyla žalobkyně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %.

II. Napadené rozhodnutí

3. V řízení o námitkách přezkoumala žalovaná prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu, včetně uplatněných námitek. Z důvodu potřeby opětovného posouzení zdravotního stavu žalobkyně pro účely stanovení stupně invalidity vypracovala žalovaná v námitkovém řízení posudek o invaliditě ze dne 25. 4. 2022. Zdravotní stav žalobkyně byl posouzen s ohledem na její profesi a práci (výrazný podíl manuální fyzické práce prodavačky).
4. Novým posudkem o invaliditě ze dne 25. 4. 2022 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 ZDP, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně je zdravotní postižení uvedené v kapitole VII (postižení oka, očních adnex, zraku), položce 4a (ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“), pro které se stanoví procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. Vzhledem k vlivu postižení na schopnost žalobkyně využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky tato hodnota zvyšuje o 10 %. Celkový pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil 30 %.
5. V rámci posudkového hodnocení lékař žalované přezkoumal posudkový závěr ze dne 17. 12. 2021, přičemž dospěl k závěru, že k datu vydání prvostupňového rozhodnutí (tj. 24. 1. 2022) lze prvoinstanční posudkový závěr potvrdit. Posudkový lékař OSSZ Třebíč vycházel ze správného použití posudkových kritérií, zdravotní stav žalobkyně a stupeň invalidity (míru poklesu pracovní schopnosti) posoudil v souladu s ZDP a vyhláškou o posuzování invalidity. V průběhu námitkového řízení byly doloženy nové lékařské nálezy, které nedokladují nové posudkově významné skutečnosti a nemají vliv na změnu posudkového hodnocení do data vydání prvostupňového rozhodnutí ani k datu posouzení zdravotního stavu v rámci řízení o námitkách. Doloženou dokumentaci zhodnotil lékař žalované jako dostačující.
6. Po prostudování podkladové dokumentace a na základě vlastního zjištění dospěl posudkový lékař žalované k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je věkem podmíněná makulární degenerace (VPMD) na levém oku ve vlhké formě, na pravém oku v suché formě. Centrální vidění není možné, stav je nezvratný. Ostatní onemocnění, tak jak jsou doložena, jsou posudkově méně významná. Zdravotní stav žalobkyně v období uvedeném v podkladových dokumentech k prvoinstančnímu posouzení se ke dni posouzení v rámci námitkového řízení výrazně nezměnil a je možné jej považovat za stabilizovaný na stávající úrovni. Zjištěný zdravotní stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole VII, položce 4a

přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity; neodpovídá položce vyšší (tj. 4b), neboť visus pravého oka je s korekcí je 1,0.

7. Na základě těchto posudkových závěrů žalovaná námitky žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí jako správné potvrdila.

III. Žaloba

8. V žalobě žalobkyně uvedla, že považuje napadené rozhodnutí za nezákonné. Je přesvědčena, že splňuje podmínky pro přiznání invalidního důchodu. Žalobkyně má za to, že žalovaná nesprávně zjistila a posoudila její zdravotní stav. Zjištění posudkového lékaře postrádá náležité posouzení jejího zdravotního stavu, jakož i posouzení vlivu zdravotního stavu na její pracovní schopnost. S tím neodmyslitelně souvisí nesprávný a vůči žalobkyni nespravedlivý posudkový závěr a na něj navazující napadené rozhodnutí.
9. Ke svému zdravotnímu stavu žalobkyně sdělila, že trpí degenerativním onemocněním makuly levého oka. Jedná se o dědičné onemocnění, které se u žalobkyně začalo projevoval v roce 2018. Na levé oko žalobkyně vůbec nevidí. Důsledkem používání zdravého (pravého) oka je zhoršující se zdravotní stav tohoto oka. Onemocnění žalobkyně není léčitelné; nevratnost a trvalost poškození zdravotního stavu potvrzuje i posudek o invaliditě vypracovaný žalovanou.
10. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem lékaře žalované, že se jedná o ztrátu vizu jednoho oka bez závažného poškození zrakových funkcí druhého oka. Z doložených lékařských zpráv vyplývá, že je nutné pečlivě sledovat též pravé oko, na kterém jsou četné drůzy. Žalobkyně musí cvičit, aby nedošlo ke zhoršení ještě u zdravého oka. Za pouhých šest měsíců se žalobkyni zvedl počet dioptrií na zdravém pravém oku z 0,5 na 1,5.
11. Onemocnění žalobkyni omezuje v osobním i v pracovním životě. Žalobkyně není schopna vykonávat nejen svoji práci prodavačky ve smíšeném zboží (obor, ve kterém je vyučena), ale ani jakoukoliv jinou práci. Podle zprávy praktického lékaře MUDr. Č. ze dne 13. 2. 2022 nemůže vykonávat práci do blízka levým okem, vhodná není ani velká fyzická zátěž. Při velké fyzické zátěži ji začnou bodat obě oči následované prudkou bolestí hlavy. Žalobkyně postupně slepne, což jí činí rovněž značné psychické problémy. Z toho důvodu se nedokáže soustředit. Žalobkyně trpí tím, že její zdravotní stav není léčitelný a postupně se zhoršuje. Jelikož žalovaná její žádosti o invalidní důchod nevyhověla, žalobkyni nezbyvá, než se soudit.
12. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil a věc se závazným právním názorem vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

13. Ve svém vyjádření ze dne 27. 7. 2022 žalovaná připomněla, že je při svém rozhodování vázána zdravotními posudky, jelikož sama odbornými znalostmi z oblasti medicíny nedisponuje. V této souvislosti žalovaná poukázala na posudkové závěry ze dne 25. 4. 2022, podle kterých se v případě žalobkyně o invaliditu nejedná; z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %.
14. Jelikož je předmětem sporu zjištění, zda-li k datu vydání napadeného rozhodnutí odpovídal zdravotní stav žalobkyně některému stupni invalidity, je při posuzování invalidity zapotřebí vycházet ze zdravotnické dokumentace soustředěné právě k datu vydání napadeného rozhodnutí; k lékařské dokumentaci datované po tomto datu přihlížet nelze. Vzhledem k obsahu žalobních námitek navrhla žalovaná důkaz

posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) a uzavřela, že za aktuálně zjištěného skutkového stavu na napadeném rozhodnutí i nadále trvá.

V. Řízení před krajským soudem

15. Ze **spisové dokumentace** soud zjistil, že dne 15. 11. 2021 požádala žalobkyně o invalidní důchod. Prvostupňovým rozhodnutím nicméně žalovaná žádosti žalobkyně nevyhověla a pro nesplnění podmínek § 38 ZDP její žádost zamítla. Při svém rozhodování žalovaná vycházela z posudku lékaře OSSZ Třebíč ze dne 17. 12. 2021, podle kterého žalobkyně není invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30 %. V tomto řízení posudkový lékař OSSZ Třebíč za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně označil zdravotní postižení uvedené v kapitole VII (postižení oka, očních adnex, zraku), položce 4a (ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.
16. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla. Pro účely řízení o námitkách nechala žalovaná vypracovat posudek ze dne 25. 4. 2022. V tom lékař žalované jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně určil zdravotní postižení uvedené v kapitole VII (postižení oka, očních adnex, zraku), položce 4a (ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Celková míra poklesu pracovní schopnosti (vč. navýšení dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity) byla stanovena na 30 %.
17. V rámci soudního řízení nechal krajský soud vypracovat **posudek PK MPSV** ze dne 6. 12. 2022. Z něj plyne, že PK MPSV byla věcně příslušná a usnášeníschopná. Žalobkyně byla jednání komise přítomna. PK MPSV žalobkyni seznámila se složením komise a se základním výčtem podkladů, které má komise k dispozici. PK MPSV při svém hodnocení vycházela z podkladové dokumentace obsahující též zdravotní dokumentaci. K jednání komise žalobkyně žádné nové lékařské nálezy nepřinesla.
18. Při jednání komise žalobkyně sdělila, že od října 2022 má nové zaměstnání, pracuje jako pomocnice v bufetu. Práci hodnotí jako fyzicky náročnou, neboť pracuje jako pomocná síla, nezastaví se. Dříve doma nemusela nosit brýle, nyní je musí nosit i v domácnosti. Žalobkyni se zhoršily problémy vidění, nyní na vyšetření nikde nebyla (naposledy v září 2022). Postižením levého oka trpí 4 roky. Předtím viděla normálně, s očima nikdy problémy neměla, brýle začala nosit asi před 6 lety. Žalobkyně pravidelně chodila na oční kontroly. Zde ji sdělili diagnózu (dědičně po otci). Z ničeho nic žalobkyně ráno před zrcadlem zjistila, že na levé oko nevidí. Při čtení si brýle sundává, na ostatní činnosti však musí brýle nosit. Při zvýšené fyzické zátěži ji začnou bolet oči.
19. Z posudkového hodnocení PK MPSV vyplývá, že žalobkyně trpí zdravotními obtížemi vyplývajících z onemocnění (postižení) uvedených v diagnostickém souhrnu. V popředí obtíží je zejména VPMD (věkem podmíněná makulární degenerace), OS VPMD vlhká forma, OD VPMD – suchá forma. Na pravém oku jsou dokumentovány četné tvrdé drůzy na zadním pólu, bez CNV. Žalobkyně je orientovaná místem, časem, osobou i situací. Její chování i komunikace jsou přiměřené, není popisovaná porucha intelektu či paměti. Taktéž není popisovaná zjevněji narušená orientace sluchem. Kardiopulmonálně je žalobkyně kompenzovaná, nejsou uváděny zažívací obtíže ani

inkontinence. Stejně tak není popisovaná významnější porucha statiky či dynamiky páteře. Na horních končetinách potom není popisovaná paretická symptomatologie ani zjevnější kloubní postižení. Na dolních končetinách není přítomné topické paretické postižení ani významnější omezení kloubní pohyblivosti. Žalobkyně je schopna samostatné chůze a nepoužívá kompenzační pomůcky.

20. Podle PK MPSV je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně zdravotní postižení uvedené v kapitole VII (postižení oka, očních adnex, zraku), položce 4a (ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. Tuto hodnotu PK MPSV vzhledem k vlivu postižení na schopnost žalobkyně využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšila o 10 %. Celkový pokles pracovní schopnosti žalobkyně podle PK MPSV činí 30 %.
21. Soud ve věci nařídil **ústní jednání**, které se konalo dne 26. 9. 2023 v omluvené nepřítomnosti žalobkyně a za přítomnosti zástupkyně žalované. Krajský soud při jednání provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 6. 12. 2022 a vyslechl stanovisko žalované k věci a výsledkům dokazování. Jelikož účastníci nenavrhli provedení dalších důkazů, krajský soud po přerušení jednání přikročil k vyhlášení rozsudku.

VI. Posouzení věci krajským soudem

22. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
23. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu soud vycházel ze správních spisů předložených žalovanou.
24. Žaloba **není důvodná**.
25. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v § 39 ZDP, který ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle § 39 odst. 6 ZDP platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

26. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud bylo napadené rozhodnutí vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek PK MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by mohla být správnost posudku zpochybněna (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2020, č. j. 3 Ads 289/2019-34, ze dne 28. 2. 2020, č. j. 3 Ads 214/2019-30, či ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 Ads 219/2017-28; rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
27. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky potom spočívá v tom, aby se lékařský posudkový orgán vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnil (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2013, č. j. 3 Ads 74/2012-16, ze dne 2. 7. 2014, č. j. 3 Ads 108/2013-19, či ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50). Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí, ve dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, č. j. 6 Ads 12/2013-22).
28. Z žaloby je patrné, že žalobkyně nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Zjištění provedená posudkovými lékaři hodnotí jako nedostatečná, vyhodnocení zdravotního stavu považuje za nespravedlivé. Zjištění posudkového lékaře podle mínění žalobkyně postrádá náležité posouzení jejího zdravotního stavu, jakož i vliv zdravotního stavu na její pracovní schopnost. V této souvislosti krajský soud podotýká, že žalobkyně v žalobě pouze v obecné rovině vyjádřila pochybnosti ohledně správnosti postupu posudkových lékařů (lékaře OSSZ Třebíč a lékaře žalované) a konstatovala, že tito nedostatečně zjistili její zdravotní stav a přijali posudkové závěry, které jsou vůči žalobkyni nespravedlivé. Uplatněné námitky žalobkyně blíže nikterak nerozvedla a nekonkretizovala, v čem měli posudkoví lékaři při zjišťování a hodnocení jejího zdravotního stavu pochybit. Svou žalobní argumentaci podpořila výhradně popisem svého zdravotního stavu a lékařskou zprávou MUDr. C. Č. ze dne 13. 2. 2022.
29. Zdejší soud připomíná, že je žalovaná při rozhodování o nároku na invalidní důchod povinna vycházet zejména ze závěrů posudkových lékařů. V nyní posuzované věci byl zdravotní stav žalobkyně zhodnocen celkem třikrát (posudkem lékaře OSSZ Třebíč ze dne 17. 12. 2021, posudkem lékaře žalované ze dne 25. 4. 2022 a posudkem PK MPSV ze dne 6. 12. 2022). Obdobně jako žalované potom ani krajskému soudu nepřisluší

přezkoumávat věcnou správnost zdravotních posudků, neboť k tomu nedisponuje potřebnými odbornými medicínskými znalostmi (odbornou medicínskou otázkou je jak samotné stanovení diagnózy, tak podřazení zjištěného postižení pod odpovídající položku dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity). Úkolem soudního přezkumu je naopak výhradně posouzení toho, zdali předkládané posudky z hlediska přesvědčivosti nebo úplnosti nevzbuzují pochybnosti. Krajský soud vyhodnotil z uvedených hledisek předložené posudky (vč. posudku PK MPSV) a konstatuje, že je vadnými neshledal.

30. Pochybnosti pak krajský soud nemá ani co do úplnosti posudků. Z hlediska úplnosti měla PK MPSV k dispozici veškeré relevantní lékařské zprávy ke zodpovězení otázky stupně invalidity žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí. Při hodnocení zdravotního stavu žalobkyně vycházeli posudkoví lékaři jak ze zdravotní dokumentace ošetřujícího lékaře, tak z odborných lékařských nálezů. Prezentované posudkové úvahy vycházejí z citované lékařské dokumentace a z hlediska popisovaných zdravotních postižení jsou s ní v souladu. Skutečnost, že by lékaři při posuzování zdravotního stavu měli vycházet z neúplné či nedostatečné podkladové či zdravotnické dokumentace, ostatně žalobou nerozporuje ani sama žalobkyně.
31. Pokud jde o k žalobě přiloženou lékařskou zprávu MUDr. C. Č. ze dne 13. 2. 2022 svědčící o trvalém a nenávratném poškození levého oka, je třeba říci, že tuto měl k dispozici již posudkový lékař žalované (předmětná zpráva je součástí výčtu podkladů posudku). Ten ve svém posudku ze dne 25. 4. 2022 výslovně uvedl, že v námitkovém řízení nově doložené lékařské nálezy (tedy i zpráva MUDr. Č. ze dne 13. 2. 2022) nedokládají nové posudkově významné skutečnosti a současně nemají vliv na změnu posudkového hodnocení do data vydání prvostupňového rozhodnutí ani k datu posouzení zdravotního stavu v rámci řízení o námitkách.
32. Stejně tak obsah dané lékařské zprávy zohlednila i PK MPSV ve svém posudku ze dne 6. 12. 2022 (zpráva je citována jak v soupisu zdravotnické dokumentace, tak ve vlastním posudkovém hodnocení). Ve vztahu ke zprávě MUDr. Č. ze dne 13. 2. 2022 se lze v posudkovém hodnocení dočíst, že je žalobkyně sledována na oftalmologii pro VMPD (vlhká forma), vlevo již terminální fibrotická silná slabozrakost omezená v běžném životě. Dle oční zprávy z roku 2020 je zrak levého oka trvale a nevratně poškozen. Žalobkyně nemůže vykonávat práci do blízka levým okem, vhodná není ani velká fyzická zátěž. Stav ireverzibilní. Z obsahu posudkového hodnocení ze dne 6. 12. 2022 tak jednoznačně vyplývá, že se lékaři PK MPSV žalobkyni doloženou zprávou řádně zabývali a informace v ní obsažené zohlednili v přijatých posudkových závěrech.
33. Co se týče naplnění požadavku přesvědčivosti posudku, krajský soud sděluje, že předložené posudky shledal dostatečně přesvědčivé a logicky odůvodněné, přičemž žádné vnitřní rozpory v hodnocených posudcích soud nenalezl. Předkládané zdravotní posudky zcela jednoznačně a ve vzájemném souladu vymezily jako dominantní zdravotní postižení žalobkyně zdravotní postižení uvedené v kapitole VII (postižení oka, očních adnex, zraku), položce 4a (ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanoví pokles míry pracovní schopnosti ve výši 20 %. Jak posudkoví lékaři ve správním řízení, tak PK MPSV vzhledem ke vlivu zjištěného postižení na schopnost žalobkyně využívat své dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost

rekvalifikace shodně přistoupili k aplikaci korektivu dle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity a zvýšili základní míru poklesu pracovní schopnosti v maximálním možném rozsahu, tj. o 10 %. Mezi posudky vypracovanými v tomto řízení neexistují rozpory a všechny souhlasně uzavírají, že zjištěný zdravotní stav uznání invalidity neumožňuje.

34. Na přesvědčivosti přijatých posudkových závěrů pak dle krajského soudu přidává rovněž to, že byla žalobkyně jednání PK MPSV (jejím členem byla též MUDr. H. D., odborná lékařka se specializací oftalmologie) osobně přítomna a členy komise konfrontována (byť k vlastnímu očnímu vyšetření v průběhu jednání nedošlo). Objektivně při jednání PK MPSV zjistila, že žalobkyně udržuje oční kontakt a v místnosti se orientuje bez problémů. Orientace sluchem v místnosti je v případě žalobkyně dobrá. Tato zjištění pak lékaři PK MPSV v kontextu doložené zdravotní dokumentace zohlednili v přijatých posudkových závěrech.
35. Pokud žalobkyně považuje vyhodnocení svého zdravotního stavu za nespravedlivé, krajský soud k tomu uvádí, že v případě hodnocení zdravotního stavu podle kapitoly VII, položky 4a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity platná právní úprava žádné procentuální rozmezí míry poklesu pracovní schopnosti nestanoví, nýbrž pro míru poklesu pracovní schopnosti volí pevnou hodnotu, a to 20 %. Odlišné procentuální stanovení míry poklesu pracovní schopnosti nepřipadá v úvahu. Jestliže tedy posudkoví lékaři shledali, že dominantní zdravotní postižení žalobkyně odpovídá zdravotnímu postižení dle kapitoly VII, položky 4a přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neměli při určení poklesu pracovní schopnosti jinou možnost, než míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ohodnotit právě ve výši 20 %. Jelikož současně dospěli k závěru, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně ovlivňuje její schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnost rekvalifikace ve větším rozsahu, než odpovídá přiznané položce 4a (s ohledem na výrazný podíl manuální práce fakticky poklesla její pracovní schopnost o více než 20 %), zvýšili podle § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity hranici poklesu pracovní schopnosti žalobkyně o 10 %. Takovýto hodnotící postup je potom zcela v souladu s platnou právní úpravou. Jakkoliv soud v žádném případě nechce zpochybňovat závažnost zdravotního postižení žalobkyně a obtíže s ním spojené, je nucen konstatovat, že platná právní úprava posuzování invalidity i při aplikaci korektivu ve smyslu § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity – neumožňuje pro zdravotní postižení žalobkyně stanovit míru poklesu pracovní schopnosti o více než 30 %.
36. V návaznosti na to krajský soud dodává, že posudku lékaře žalované ze dne 25. 4. 2022 jasně plyne, že zdravotní postižení žalobkyně nelze hodnotit podle kapitoly VII, položky 4b [ztráta jednoho oka nebo ztráta vizu jednoho oka se závažnější poruchou zrakových funkcí na druhém oku (vizus roven nebo horší než 6/60, 0,10) nebo koncentrické zúžení zorného pole do 45 stupňů od bodu fixace nebo zraková ostrost s optimální korekcí snížena nejméně na 6/36 (0,16)] přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro kterou se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 40-50 %, neboť vizus pravého oka s korekcí odpovídá 1,0. Nedostatečně závažná porucha zrakových funkcí zdravého pravého oka, kdy je vizus (zraková ostrost) s korekcí 1,0, tudíž brání tomu, aby bylo možné zdravotní stav žalobkyně hodnotit podle „vyšší“ položky přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity.

37. Krajský soud tedy uzavírá, že na základě zjištěného skutkového stavu věci ve světle doplnění dokazování posudkem PK MPSV ze dne 6. 12. 2022 dospěl k závěru, že skutkový stav spočívající v posouzení zdravotních potíží žalobkyně byl zjištěn dostatečně podrobně a s jednoznačným závěrem ohledně dominantního postižení a jeho vlivu na pokles pracovní schopnosti. Tudíž byly ve správním řízení splněny podmínky pro to, aby žalovaná invalidní důchod žalobkyni nepřiznala. Ani v soudním řízení potom nebylo prokázáno, že by žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí splňovala podmínky pro uznání kteréhokoliv stupně invalidity.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

38. Ze všech shora uvedených důvodů shledal krajský soud žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
39. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované nelze náhradu nákladů řízení ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. září 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce